

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษา
เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษา

ในเขตการศึกษา 8

นายสะอาด ฟองอินทร์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974 - 563 - 776 - 9

011368

17845130

COMMUNITY DEVELOPMENT ROLES OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS
IN THE PROJECT FOR VILLAGE DEVELOPMENT IN DEPRIVED
RURAL AREAS AS PERCEIVED BY TEACHERS AND EDUCATIONAL
ADMINISTRATORS IN EDUCATIONAL REGION EIGHT

Mr. Saard Fongin

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการ
การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนตามการรับรู้ของครู
และผู้บริหารการศึกษา ในเขตการศึกษา 8

โดย

นายสะอาด พงอินทร์

ภาควิชา

สารัตถศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รักษาพลเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *สุประคิษฐ์ บุณนา* ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุณนา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *อาภรณ์ ชำติบุรุษ* ..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อาภรณ์ ชำติบุรุษ)

..... *ประภาสรี สีหคำไพ* ..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประภาสรี สีหคำไพ)

..... *ชนิตา รักษาพลเมือง* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รักษาพลเมือง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการ
การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน ตามการรับรู้ของครู
และผู้บริหารการศึกษา ในเขตการศึกษา ๘

ชื่อนิสิต

นายสะอาด ฟองอินทร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รัชกุลเมือง

ภาควิชา

สารัตถศึกษา

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท และเปรียบเทียบการรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษา เกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน ทั้งที่เป็นบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวัง รวมทั้งศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูและขอเสนอแนะในการแก้ไขปัญหานั้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน 250 คน และผู้บริหารการศึกษา 126 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากครู และผู้บริหารการศึกษา ในเขตการศึกษา ๘ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t - test)

ผลการวิจัย

1. การรับรู้ของครูและผู้บริหารการศึกษาต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู พบว่า

1.1 ครูและผู้บริหารการศึกษาพบว่า ครูมีการปฏิบัติจริงในการพัฒนาชุมชนรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่ครูเห็นว่าครูปฏิบัติมากที่สุดคือ บทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่วนผู้บริหารการศึกษาเห็นว่าบทบาทที่ครูปฏิบัติมากที่สุดคือบทบาทด้านการเมืองการปกครอง ส่วนบทบาทที่ครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือ บทบาทด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

1.2 ครูและผู้บริหารการศึกษาคาดหวังที่จะให้ครูปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนทุกด้านอยู่ในระดับมาก บทบาทที่ครูและผู้บริหารการศึกษาคาดหวังให้ครูปฏิบัติมากที่สุดคือ บทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่วนบทบาทที่มีความคาดหวังให้ครูปฏิบัติน้อยที่สุดคือ บทบาทด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครูทุกด้าน พบว่า ครูและผู้บริหารการศึกษาที่มีความคาดหวังต่อบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครูสูงกว่าบทบาทที่ครูได้ปฏิบัติจริง โดยพบว่าบทบาททั้งสองนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครู กับ ผู้บริหารการศึกษาที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู พบว่า

3.1 ครูกับผู้บริหารการศึกษาให้คะแนนการรับรู้ต่อบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ครูกับผู้บริหารการศึกษาให้คะแนนความคาดหวังต่อบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ครูและผู้บริหารการศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครู เรียงตามลำดับความสำคัญมากไปน้อย ดังนี้

1. ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นเครื่องมือส่งเสริม และสนับสนุนวิชาชีพของประชาชน
2. ความยากจนของประชาชน
3. เงินงบประมาณที่ใช้สนับสนุนโครงการมีน้อยไม่เพียงพอในการดำเนินงาน
4. ขาดบุคลากรด้านอาชีพต่าง ๆ ที่จะให้ความรู้แก่ประชาชน

5. ความแตกต่างในการรณรงค์ของประชาชน
6. ครุมีเวลาไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชน

5. ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนของครูโรงเรียน - ประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน พบว่า

1. ต้องการให้ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับท้องถิ่นให้แก่ประชาชน และให้จัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนอ่านออกเขียนได้
2. ต้องการให้จัดสัมมนา อบรมครูทุกระดับ รวมทั้งให้ปรับปรุงสวัสดิการของครู
3. ต้องการให้มีการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. ต้องการให้มีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5. ต้องการให้มีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมในหมู่บ้านให้เดินทางได้สะดวก และปรับปรุงระบบชลประทานในหมู่บ้าน โดยการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อใช้บริโภคและทำการเกษตร
6. ต้องการให้จัดสร้างงบประมาณลงในพื้นที่ยากจนให้มากขึ้นและให้งบประมาณ

อย่างต่อเนื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Community Development Roles Of The Elementary
School Teachers In The Project For Village
Development In Deprived Rural Areas As Perceived
By Teachers And Educational Administrators In
Educational Region Eight

Name   Mr. Saard Fongin

Thesis Advisor   Assistant Professor Chanita Rukspollmuang, Ph.D.

Department   Foundations of Education

Academic Year   1984

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the actual and expected community development roles of the elementary school teachers in the project for village development in deprived rural areas as perceived by teachers and educational administrators in educational region eight. Studying of the problems and suggestions concerning community development was also another purpose of this study.

The samples used in this research were 260 elementary school teachers and 126 educational administrators, selected by stratified random sampling method from the teachers and administrators in educational region eight. The researcher-constructed questionnaires were used as the research instruments. The collected data were then analyzed by means of frequency distribution, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and t-test.

Findings

1. The actual and expected community development roles perceived by teachers and administrators were as follows :

1.1 Teachers and administrators perceived that the teachers played community development roles moderately in all aspects. According to the teachers, social and cultural activities were practiced most frequently. The administrators perceived that teachers mostly provided political activities in community development. Economic and vocational development was seen as the least practiced role.

1.2 Teachers and administrators anticipated that the teachers should play more roles in community development. Both teachers and administrators expected that social and cultural development role should be practiced the most while they anticipated that economic and vocational development role should be practiced the least.

2. The comparison of teachers' community development roles showed that there were significant differences between the actual and expected roles at the .01 level.

3. The comparison of teachers' and administrators' perception concerning community development roles showed that :

3.1 There were no significant differences between the perception of teachers and administrators concerning teachers' actual roles in community development at the .01 level.

3.2 There were no significant differences between the perception of teachers and administrators concerning teachers' anticipated roles in community development at the .01 level.

4. Teachers and administrators indicated that problems and obstacles faced by the teachers in practicing community development roles were as follows :

1. lack of equipments which could facilitate community vocational education.
2. the poverty of community dwellers.
3. insufficient ~~governmental budget for the support of~~ the Project.
4. lack of personnel necessary for disseminating vocational knowledge to the community.
5. differences in literacy among the community dwellers.
6. teachers spent insufficient time in providing services to the community.

5. The suggested guidelines for solving problems in practicing community development roles were that there should be :

1. promotion of local - based vocational training and literacy.
2. provision of periodical seminar and training for the teachers and the improvement of teachers' welfare.
3. exchange of ideas between the teachers and the officials from related departments.
4. close - coordination among related organizations.
5. reconstruction of village ~~transportation means to make~~ travelling more convenience and also the improvement of village irrigation system by constructing reserrior for drinking and agricultural purposes.
6. more and continuous allocation of governmental budget for deprived areas.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนิตา รักษ์พลเมือง อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สัณญา สัณญาวิวัฒน์ รองศาสตราจารย์ ประกอบ ระกิติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร สุกนทรพิชัย อาจารย์มนัส รัตนคิลก ณ ภูเก็ท และ อาจารย์สมปอง ภูวราภูร ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ และถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ดร. กมล ภูประเสริฐ ได้กรุณาให้คำแนะนำและร่างหนังสือ เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ อาจารย์พิสิษฐ์ ต้นทะวณิช ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติเพื่อการวิจัยบางประการ ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยดี

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอ ตลอดจนผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ และคณะครูโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการ กศ. พช. เขตการศึกษา ๘ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียน และได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ จิต ปัญญาเครือ อาจารย์ พันัส จินดาสุ และอาจารย์ถาวร กันทามาม เจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง แพร และลำพูน ที่กรุณาส่งและรวบรวมข้อมูลคืน ทำให้ผู้วิจัยได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้จำนวนหนึ่ง ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่ได้กล่าวนามมาทั้งหมดไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สะอาด พองอินทร์

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	2
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	3
ถึติกรรมประกาศ	๑
สารบัญัตาราง	๕
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
คำจำกัดความ	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ที่มาและความหมายของการพัฒนาชุมชน	13
ปรัชญา แนวคิด และหลักการของการพัฒนาชุมชน	19
เขตชนบทยากจน	25
สาระสำคัญของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขต	
ชนบทยากจน	30
ความสัมพันธ์และบทบาทของโรงเรียนที่มีต่อชุมชน	33
บทบาทในการพัฒนาชุมชนของครู คำนการศึกษ เศรษฐกิจและอาชีพ	
สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และสาธารณสุข ...	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45

บทที่	หน้า
3	57
วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
4	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
5	139
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	139
สรุปผลการวิจัย	141
อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	149
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัย	180
บรรณานุกรม	183
ภาคผนวก	192
ภาคผนวก ก	192
ภาคผนวก ข	195
ภาคผนวก ค	223
ประวัติผู้เขียน	232

ศูนย์วิทยุทัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากร จำแนกตามจังหวัดในเขตการศึกษา 8	58
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดที่ทำการศึกษา	60
3	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	64
4	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู	67
5	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารการศึกษา	71
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการศึกษา ตามการรับรู้ของครู	73
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ตามการรับรู้ของครู	76
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตามการรับรู้ของครู	79
9	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการเมืองการปกครอง ตามการรับรู้ของครู	82
10	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสาธารณสุข ตามการรับรู้ของครู	84
11	ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา	87

ตารางที่ ๑

หน้า

12 คำคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา 90

13 คำคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสังคมและวัฒนธรรม ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา 93

14 คำคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านการเมืองการปกครอง ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา 96

15 คำคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ด้านสาธารณสุข ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา 98

16 คำคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละด้าน ตามการรับรู้ของครู 101

17 คำคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละด้าน ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา 102

18 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ตามการรับรู้ของครู แต่ละด้านด้วยค่าที (t - test) 103

19 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ตามการรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา แต่ละด้านด้วยค่าที (t - test) 104

20	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู แต่ละด้าน ด้วยค่าที (t - test)	106
21	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู แต่ละด้าน ด้วยค่าที (t - test)	107
22	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านการศึกษา ด้วยค่าที (t - test)	108
23	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้วยค่าที (t - test)	110
24	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้วยค่าที (t - test)	112
25	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านการเมืองการปกครอง ด้วยค่าที (t - test)	114
26	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านสาธารณสุข ด้วยค่าที (t - test)	116
27	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านการศึกษา ด้วยค่าที (t - test)	118
28	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีตอบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้วยค่าที (t - test)	120

29	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านสังคมและวัฒนธรรม ควยค่าที (t - test) ;	123
30	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านการเมืองการปกครอง ควยค่าที (t - test) ;	125
31	เปรียบเทียบการรับรู้ของครูกับผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อบทบาทที่คาดหวัง ในการพัฒนาชุมชนของครู ในแต่ละกิจกรรม ด้านสาธารณสุข ควยค่าที (t - test) ;	127
32	คาดคะเนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครู และผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พัฒนาชุมชนของครู ;	129